

Svar på interpellation 2011:6 av Vivianne Gunnarsson (MP) om individuell provtagning för att analysera mängden kemikalier i kroppen

Vivianne Gunnarsson (MP) har ställt följande frågor till mig om individuell provtagning för att analysera mängden kemikalier i kroppen:

1. Vilka möjligheter finns för att få en undersökning av vilken kemikalie som en person har i blodet?
2. Vilken information ges till allmänheten och patienter?
3. Vilken utbildning får olika personalgrupper på t.ex. vårdcentraler och mödravårdscentraler?
4. Har landstinget någon plan för information till allmänheten om kemikalier som koncentreras i kroppen, påverkar arvsmassan, går över till foster och/eller samverkar med olika läkemedel?

Som svar vill jag anföra följande:

Många kemikalier innebär en belastning på människor och miljö. Tusentals olika kemikalier tillverkas, används och sprids i samhället. Många av dessa är ofarliga och bryts ned lätt. Andra är dock skadliga för miljön. Det stora flertalet kemikalier är otillräckligt undersökta och det är därför oklart vilken påverkan de har på människa och miljö. Alla människor har mycket små mängder av många kemikalier i sig, som vad vi vet för närvarande saknar biologisk betydelse. Myndigheterna sätter upp gränsvärden för kemikalierna.

Kemikalier i samhället övervakas av flera olika myndigheter. Exempel på sådana myndigheter är:

Livsmedelsverket, som leder och samordnar livsmedelskontrollen;

Kemikalieinspektionen som är central tillsynsmyndighet för kemiska produkter och biotekniska organismer och;

Läkemedelsverket, som ansvarar för godkännande och kontroll av läkemedel.

Stockholms läns landsting tillämpar som organisation försiktighetsprincipen och arbetar aktivt med att byta ut de farligaste kemikalierna. Detta för att hålla miljöbelastningen så låg som möjligt. Vi ingår tillsammans med andra landsting i ett samarbete för att byta ut farliga kemikalier. Landstinget mäter en gång per år läkemedelsrester i vatten och följer då de 35 mest miljöstörande substanserna i avloppsvattnet.

Läkemedelsrelaterade problem är en av de vanligaste orsakerna till sjukhusinläggningar.

Det kan bero på att läkemedelsterapi är en av sjukvårdens vanligaste behandlingar. En äldre person använder i regel fem läkemedel. En tredjedel av inläggningar inom akutmedicin och hälften av inläggningarna inom geriatrik beror på problem som kan härledas till läkemedelsterapi. För att minska dessa negativa effekter behöver en rad förebyggande åtgärder vidtas som individuella läkemedelsgenomgångar, väl fungerande förskrivarstöd

m m. Det senare innebär att läkaren i förskrivarögonblicket har tillgång till patientens samtliga förskrivna och uthämtade läkemedel, evidensbaserat läkemedelsval (Kloka listan), interaktionsstöd och uppgifter om njurfunktion.

Sjukvården erbjuder inte undersökningar av kemikaliesammansättningen hos människor. Det ska finnas medicinska indikationer för prover och all annan medicinsk service som sjukvården erbjuder. Att ta prover som man inte vet hur eller om man ska åtgärda är meningslöst.

Privata företag erbjuder undersökningar av kemikaliesammansättningen hos människor. Kostnaden är ganska hög för den enskilde. Frågan är vad den enskilde ska göra med provresultatet. Denna provtagningsverksamhet bedöms som oseriös inom sjukvården.

Sjukvårdspersonal har utbildning i farmakologi, toxikologi och kemi. Denna utbildning är adekvat för deras yrkesutövning.

Kommunikation är ett av fem styrmedel i landstingets nu gällande miljöprogram. En väl fungerande kommunikation internt och externt är ett sätt för landstinget att nå miljömålen. Genom en god kommunikation kan fler aktörer börja tillämpa landstingets miljötekniska lösningar.

Därmed anser jag interpellationen besvarad.

Birgitta Rydberg